

Secția de Filologie și Literatură

SECȚIA DE FILOLOGIE-LITERATURĂ

Realizări: lucrări de plan 2020

I. Lucrări fundamentale:

1. *Dicționarul general al literaturii române* – patru volume publicate (vol. V-VIII) în 2020. Cu acestea se încheie seria de opt volume (ediția a II-a – aproximativ 10.000 pagini) din DGLR – proiect realizat de Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” în colaborare – parțială – cu Institutul de Filologie Română „A. Philippide” din Iași și Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu” din Cluj.
2. *Dicționarul limbii române* (serie nouă) – literele A-B (lucrare de plan coordonată de Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, în colaborare cu Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu” și Institutul de Filologie Română „A. Philippide”).
3. *Cronologia vieții literare românești* – 23 volume publicate în ultimii doi ani – proiect realizat de Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”.
4. *Dicționarul etimologic al limbii române* (vol. I, serie nouă, literele A-B) – lucrare pregătită de Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”.
5. *Noul atlas lingvistic român pe regiuni*, vol. VI (Banat, Transilvania); vol. VII finalizat; va fi încheiat în 2022 – Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”;
6. *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române* (DOOM) – ediția a II-a.
7. *Atlasul lingvistic român. Graiurile dintre Morava, Dunăre și Timoc* (vol. I, vol. IV) – Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu” din Cluj;
8. *Atlasul lingvistic român pe regiuni* (Muntenia și Moldova), vol. VI – Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”.
9. *Dicționarul cronologic al literaturii române vechi*, realizat de Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”.

10. *Enciclopedia imaginariilor din România* (în colaborare), Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”.

11. Ediții științifice integrale din clasicii literaturii române – 17 volume în 2021 – Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”:

- Anton Pann (vol. I-II);
- Pompiliu Constantinescu (vol. III);
- Șerban Cioculescu, *Caragialiana* (vol. III);
- Vladimir Streinu (vol. I-II);
- *Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie*;
- D. Cantemir, *Institutio Logices*;
- Nicolae Iorga, *Istoria literaturii românești* (vol. IV-V);
- Nicolae Iorga, *Războiul nostru în note zilnice* (vol. I-IV);
- T. Maiorescu, *Jurnal* (vol. IV).

12. *Tezaurul toponimic al României. Moldova* – Institutul de Filologie Română „A. Philippide”.

- *Arhitectura țărănească din Moldova. Tipologie și corpus de documente* – Institutul de Filologie Română „A. Philippide”.

13. *Lucrări în limbi străine*:

- *The Oxford History of Romanian Morphology* – Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”;
- *Dicționarul literaturii române în limba engleză* (în faza de stilizare) – Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”;
- Eugen Simion, *Eugen Ionescu și Mircea Eliade* (traducere în limba sârbă, Novi-Sad, 2021-2021);
- *Réminiscences médiévales dans l'oeuvre de Maurice Denis*, autor Andreea Apostu – Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”.

II. Volume de autor. Studii în afara planului

1. Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” – 17 volume (vezi raportul Institutului);
2. Alte lucrări semnalate în rapoartele institutelor (articole fără legătură cu planurile institutelor și fără structură științifică).

III. Proiecte digitale coordonate de secție

1. *INTELLIT* („Prezervarea și valorificarea patrimoniului literar românesc folosind soluții digitale inteligente pentru extragerea și sistematizarea de cunoștințe”) – Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, în colaborare cu Universitatea Politehnică din București, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică (ICI) din București și Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu; digitalizarea celor opt volume ale *Dicționarului general al literaturii române* și cele aproximativ 40 volume apărute în seria *Cronologia vieții literare*. Proiecte accesate pe adresele: www.intellit.ro, respectiv www.dglr.ro.
2. *Solirom. Instrumente și resurse lingvistice academice digitale pentru limba română* – Institutul de Filologie Română „A. Philippide”.

Precizări:

Din cele 13 pagini ale Raportului trimis de Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu” din Timișoara nu se poate reține decât volumul *Lexiconul lingviștilor din Banat*, coordonat de Doina Dascălu (fără precizări privitoare la numărul de pagini, autori, competența lor, calitatea științifică etc.), și ediția *Scrieri IV. Studii și articole* de Eugen Todoran.

Niciuna din aceste lucrări (și din cele menționate în continuare) n-au ajuns la Secția de Filologie.

În rest, sunt înregistrate capitole de cărți (greu de identificat și apreciat), fără legătură cu planul Institutului), articole de tot felul, însemnări ocazionale etc., unele de 2-4 pagini. Un exemplu: articolul semnat de Dana Nicoleta Popescu despre *imagine „garant al memoriei în proza Adrianei Bittel”*. Adriana Bittel este o prozatoare contemporană insignifiantă... Bizară temă într-un institut al Academiei Române!

*

Secția de Filologie-Literatură a semnalat în ultimii ani faptul că Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu” n-a avut și n-a participat la niciun proiect esențial al Academiei Române. Din această cauză a primit calificativul *insuficient!*, provocând, astfel, mari supărări membrilor Institutului și, dacă înțeleg bine, chiar conducerii filialei...

Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu” a trimis două rapoarte (pe care le anexăm) – unul privind *filologia*, cel de al doilea privind *arheologia*... Conducerea Academiei Române își poate face, astfel, o impresie mai precisă despre activitatea acestui centru de cercetare...

*

Al doilea fapt bizar: din raportul trimis de conducerea Institutului, *cărțile* (cum se precizează) publicate de membrii Institutului la Editura David Press Print au și girul Editurii Academiei Române, din moment ce în raport se face automat precizarea că *Press Print* este dublată de *Editura Academiei Române*. O alianță curioasă care naște mari îndoieli.

*

Conducerea Secției de Filologie-Literatură propune Prezidiului Academiei Române o discuție publică în legătură cu nivelul cercetării științifice în sferă umanistică și rezultatele ei în ultimii ani, luând, la sfârșit, măsurile necesare pentru a scoate unele institute/centre din inerția intelectuală în care au intrat.

Solicităm, de asemenea, ca în Rapoartele anuale trimise la Secție, conducerile institutelor Academiei Române să înregistreze lucrările realizate sau nerealizate din planul de cercetare, evitând, astfel, listele interminabile și cu totul ne semnificative științific publicate în ziarele regionale care, în fapt, n-au alt rost decât acela de a ascunde lipsa lucrărilor cu adevărat științifice.

*

Anexez rapoartele trimise de cele cinci institute ce țin de Secția noastră.

Acad. Eugen Simion